

Ligamento
rum admini-
stratio.

contingens. Atque huic eidem muneri subseruit, nerueum illud caput anterioris cubitum fl-
cientium musculi, quod ab eminentissima scapulæ acetabuli sede enatum, inter articuli liga-
menta humeri caput transcendere, atque suo sinui incumbens deorsum ferri audies. Ho-
rum ligamentorum administratio, non nisi scapulam quoque mouentibus musculis, et cubi-
tum fl-
tentibus dissectis, aggredienda est, quæ tunc cultellis paruulis, sed acutioribus cele-
brabitur, atque omnium primum id secundum ueniet, quod ex interiori scapulæ processu ex-
oritur. deinde alia duo peculiaria, ab ipsorum radice à scapula liberans, usque ad humerum
singula deduces. Neque hic interim oscitanter animus adhibendus erit, ne quum secundum
ligamentum aggredieris, unâ quoque caput exterius cubitum fl-
cientium musculorum an-
terioris præscindatur, nisi fortassis antea ademptum unâ cum toto musculo esset. Porro liga-
mentum ab interiori processu scapulæ, in summum humerum pertinens, musculo brachi-
um attollente ablato, euadit citra sectionem conspicuum. Illud uerò, quod scapulæ acetabuli
cauitatem aliquando auget, diuiso prorsus articulo, in conspectum uenit.

DE MUSCULIS SCAPULAM MO-
uentibus. Caput XXVI.

Primus sca-
pule mouen-
tium.

SCAPULA ipsæ cum brachio agitur motibus, si illum duntaxat exce-
peris, quo brachium circumuerti diximus. Scapulam itaque pectori ad-
mouet triangularis musculus, illi substratus musculo, cuius beneficio
brachium pectori adducimus. Est nanque hic primus scapulæ muscu-
lus, quem in uigesimotertio Capite ex secunda, tertia, quarta, quinta, &
interdum sexta, superioribus thoracis costis, paulò antequam in cartila-
gines illæ cessent, principium assumere docui. Ad eò uerò hinc neque ipsius
substantia, quæ tota, nisi iuxta tendinem, carnea est, neque infertio, quam in interius latus an-
choram imitantis processus molitur, neque fibrarum ductus, qui ex amplo principio in obtu-
sum uerticem, nusquam intersectæ feruntur, diffusius recensenda ueniant, quum abundè sit,
ipsius functionem hic addidisse. Si itaque huius musculi altiores fibræ contrahantur, elatius
scapulam pectori admovent, inferioribus uerò in se contractis, uersus pectus demissius scapu-
la adigitur. At totius musculi fibræ unâ laborantibus, scapula in neutram partem declinans, pe-
ctori adducitur. Quamquā interim scapula pectoris ossis summo, aut mucronatæ cartilagini
nō æquæ, atque brachium adducitur, quod insignibus in motu differentiis, nunc pectoris elatio-
riori sedi, nunc demissiori admouetur, quemadmodum ipsius quoque musculus, elatius &
demissius ipso scapulæ musculo initium ducit. Cæterum etsi Galenus scapulæ nullum tribuit
musculum, qui proprio motu ad pectus, antrosum uerò scapulam ageret, & nos tamen hunc,
quem iam narrauimus, illi priuatim ascribimus, non præterea, quæso, quin sedulo mentem
quoque accommodes musculo, quem cæterorum Anatomicorum more, à scapulæ basi ena-
tum, octo superioribus costis inferi dicemus, quum thoracem mouentium musculorum ser-
mo instituetur. Si enim huius naturam diligenter spectaueris, & potissimum in quadru-
pedibus, fortassis illum quoque scapulæ motorem recensebis, quemadmodum audies,
quum sexto post hoc Capite, illum thoracem mouentium secundum enumerabo. Porro
furfum ad caput ualidi musculi scapulam attollunt, si quidem & ipsa grandi mole con-
stet, plurimamque ipsi carnem adnatam sustineat. Primus est, quem ante musculos bra-
chium mouentes dissectandum esse, tunc dicebam, quum illorum musculorum admini-
strationem secundo ante hoc Capite exequer. Musculus iste raram, præter cæteros cor-
poris musculos, figuram sortitur, ut etiam fibras & mouendi rationem, ab alijs musculis
quodammodo differentes adeptus est. oritur enim ab occipitij osse transversa linea, quæ ab
eius ossis medio, uersus aures radicem porrigitur. Huius lineæ externum latus, ab aures pin-
nula tantum remouetur, quāta ipsius ab occipitio exortus est longitudo. Si enim occipitij se-
dem, quæ ab ipsius medio ad aurem ducitur, in duas æquales regiones diuiseris, earum unam,
quæ occipitij medio uicinior est, præsentis musculi principium occupare inueberis. In occi-
pitij medio dexter musculus sinister contingit, acambo inuicem iuncti, unaque ueluti ex spina-
rum uerterbarum apicibus principium ducentes, per ceruicis thoracis que spinam, ul-
que ad octauam thoracis uerterbram protenduntur. Dexter (idem de sinistro intelliges) qua
ex spinarum apicibus enascitur, membranofus tanta ferè amplitudine apparet, quanta uer-
tebrarum in suo latere est latitudo, reliqua uerò regione carneus (si unicum duntaxat lo-
cum exceperis) conspicitur. Quis autem membraneous ille locus sit, sermonis progressus
enarrabit.

Secundus sca-
pule mouen-
tium.

enarrabit. Sunt itaque hæ duæ præsentis musculi lineæ
rium porrectæ, quæ etsi tenuis sit, carnea ta-
men uisitur. altera recta per spinam deor-
sum ab occipitij medio, ad octauam usque
thoracis uerterbram descendit. Præter has
autem, alia duæ obliquæ sunt, una ex termi-
no transversæ lineæ, quo aurem spectat, ob-
liquè deorsum uersus anteriora, seu in de-
xtero musculo dextrorsum protenditur, quo
usque latiorē clauiculæ partem contingat,
summo humero coarticulatam. Alia linea
quæ similiter obliqua est, à lineæ postremo
commemoratae fine, quo ipsa clauiculam
tangit, deorsum uersus posteriora obliquè
tantisper descendit, dum unâ cum termino
rectæ lineæ, secundum spinam exporre-
ctæ, acutum angulum constituat, è regione
octauæ thoracis uerterbræ consistentem.

Quatuor his lineis musculus circumscribi
tur, uerum præter has, musculus aliam transversam,
eam nimirum, quæ toti scapulæ spine, & summo
tatur. Hac parte qua suam molitur insertionem (quæ
carnofus uisitur, ea uerò sede, qua scapulæ ceruicem
deorsum ad octauam thoracis uerterbram prorepit, se-
um monstrat, quasi hinc (ne forte scapulæ gibbum
crassior carnesque esse nequiret. Reliqua autem sede, u-
na committitur) omnino carnosus existit, sed tamen
qua toti superiori summi humeri sedi, & latiori clauicu-
rò fibras, non uno omnes modo porrectas habet, nan-
rum spinis deorsum protenduntur, obliquè ut & exte-
ra deorsum tantisper prorepunt, donec scapulæ spinæ
sedi inserantur. Præsentis fibræ eo semper obliquiores
ceruicis uerterbarum spinis, thoraci propinquioribus
ceruicis radix exporrigit, iam paulò minus toto transu-
rum spinis uerè enascuntur, fursum uersus anteriora te-
transuersæ uisuntur, quo octauæ thoracis uerterbræ su-
commonstrat, huius musculi beneficio non modò uni-
tiam deorsum uellit, recta ad dorsum agi. Si nanque
uersus suam originem trahatur, totam scapulam fursum
sculi pars, quæ inter scapulæ spinam, & octauam thor-
tum tensa fuerit, scapula deorsum uellitur. Deinde uni-
cto, & præcipue quæ ex inferioribus ceruicis, & sup-
enascitur, scapulæ molem recta retrorsum duci cernit
lus motibus omnino pugnantibus præficiatur, ac, ut
ductas quoque exigat, quamuis interim nulla prorsus
ueesse, quis uerè dixerit. Proinde unitatis ratione, pr-
bitur, quo minus autem functionis gratia is duorum
ri queat, per me non obstiterit. At Galenum miror
medium ferè Libri quarti de Administrandis section-
xius, quàm de aliquo totius corporis, contra Lycum n-
minit. Ad calcem uerò eius Libri, inferiorem muscu-
scilicet, quum scapulam duobus proprijs musculis, a
ferior est huius nostri musculi humilior pars, à thor-
ginem assumens, quam etiam alibi demissiore scap-
sit, parua hic nobis cum Galeno futura est dissensio
num continuum corpus esse annuerit. Nam etsi for-
adl. siar late ac obliquè admodum procedentis lineæ perfici-

